

דף קכח.

עין משפט ד.ה.

אור"ח סימן שח פעיף כט

כט. לב. כל שהוא ראוי למאכל היה ועוף המצויים מטלטלים אותו, אבל אם אינם מצויים ^ב אם יש לו מאותו המין מטלטל המאכל הראוי לאותו המין ואם לאו אסור.

הגה: עצמות שנתפרקו מן הבשר מע"ש ^ב מותר לטלטלן כי הכלבים מצויין ^ע.

עין משפט ו.

ח"מ סימן צז פעיף כח

כח. לח. התנה המלוה שלא יבקש הלוה דין סידור, תנאו קיים ^ב, אבל במה ששעבד לו כל נכסיו אין בזה תנאי לבטל הסידור שלא היה בדעתו אלא על הנכסים הראויים לו ע"פ התורה עד שיפרש תנאי הסידור, ואפי' כתב מגלימא דעל כתפאי לא אמר אלא על האיציטלא בת מאה זוז ^ז שאינה כסות הראויה לו, שימכרוה ויתנו לו כסות הראויה לו.

כח. לט. אמר על מנת שלא יהיה בחוב זה דין סידור אינו מועיל, דהוה ליה כמתנה על מש"כ בתורה, כמו ע"מ שלא תהיה שביעית משמטתו דאינו מועיל.

ג. כגון שברי זכוכית שהם מאכל נעימות שהם בת היענה, וחבילי זמורות הם מאכל הפילים, והלוף הוא מאכל לעורבים.

ואינם מצויים היינו באותו מקום אבל אם מצויים באותו מקום אפי' אינם מצויים בביתו הוי מצויים. כה"ח אות קצ"ג.

ס. וכ"ש שנתפרקו בשבת שהיו ראויים בבה"ש אגב הבשר.

ע. וכן ואם אינם מצויים באותו מקום אסור, מ"א ס"ק נ"ד. ועצמות קשים כל כך דאף לכלבים אינם ראויים אסור לטלטלן כעצים ואבנים, כה"ח אות קצ"ח.

פ. ב"י וכתב דדברים נכונים הם בטעמם לאפוקי מה שכתב הרשב"א בתשובה ח"א סי' תת"א.

ותנאי זה הוי כאומר על מנת שלא תשמטני בשביעית דהתנאי חוזר על הלוה. סמ"ע ס"ק ס"ו.

צ. לאו דוקא אלא כל שהוא בגד חשוב יותר ממה שלובשין הבינוניים נפרעים ממנו סמ"ע ס"ק ס"ז.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

אור"ח סימן שח פעיף כח

עין משפט ז.

כח. לא. חבילות קש **ק** שהכינם למאכל בהמה מותר לטלטלן אפי' גדולים הרבה.

אור"ח סימן שכא פעיף א

עין משפט זז. ט.

א. מיני עשבים שראויים למאכל בהמה וכן להסקה, אם הכניסם בע"ש למאכל בהמה **ר**, קוטם ואוכל מהם ביד ולא לתר אבל לא בכלי, ומולל בראשי אצבעותיו, ואם הכניסם לעצים אין מסתפקין מהם **ש**.

אור"ח סימן שיט פעיף ו

ו. אין מוללין דהיינו לשפשף שיבולים בכפות ידיו כדי שיפול הזרע מהן **ת**, אלא עושה בשינוי שעושה בראשי אצבעותיו **א**.

הגה: ואע"פ שמפרק אוכל מתוך הפסולת כיון שאינו מפרק אלא כלאחר יד כדי לאכול מותר, ויש מחמירין **ב**, ולכן אסור לפרק האגוזים **ג** מתוך

ק. דסתמן עומדים להסקה, וע"כ צריך שחשב עליהם מע"ש והיינו הזמין, כה"ח אות קפ"ט.

ר. הכל הולך אחר מחשבתו. ואם הכניסם בסתם הוי כהכניסם למאכל בהמה. ב"ח והיינו באין מנהג.

ש. דהו"ל מוקצה.

ת. כדי שלא יראה כדש, רמב"ם פ' כ"א. ובשבת מותר ע"י שינוי וביו"ט מותר גם בלי שינוי, כה"ח אות נ"ד.

א. והיינו לאוכלם לאלתר, ר"ז אות ט'.

ב. דס"ל למרדכי והר"ן דהוי תולדה דדש ואסור, ב"י, מ"א ס"ק ח', ולרכך תפוח קשה מותר לכ"ע גם בלא שינוי. א"א אות ח'.

והב"ח כתב דדעת הרמ"א להתיר רק שטוב להחמיר שלא יבאו לזלזל באיסור שבת. כה"ח אות נ"ט.

ג. אפי' ע"י שינוי. אבל לשכור האגוזים ולקלף מהם הקליפה הדקה שעליהם ודאי מותר לכו"ע כה"ח אות ס"ב.

☞ קטניות מתוך השרביטין שלהם כשהם לחים הוי כמפריד אוכל מתוך אוכל ומותר, אבל כשהם יבשים ואין ראויים לאכילה אסור לפרקם ולהוציאם מן השרביטים דבקטניות יש במינם דישה ולדעת המתירין ע"י שינוי מותר. כה"ח אות ס"ג.

קליפתן הירוקה ^ז, וטוב להחמיר מאחר שיכול לאכלן כך בלא פירוק.

עין משפט י. או"ח סימן שח סעיף לב

לב. לה. דג מלוח מותר לטלטלו ^ה, ושאינו מלוח אסור משום שאינו ראוי וגם אין דעתו לתת אותו לכלבים ^ז.

עין משפט כ. או"ח סימן שח סעיף לא

לא. לד. בשר חי שאינו מלוח כלל מותר לטלטלו משום דראוי לכוס אותו ^ז.
בשר שתפח והסריח מותר לטלטלו דראוי לכלבים.

עין משפט ל. או"ח סימן שח סעיף כט
עיין לעיל עין משפט אות ד.ה.

דף קכח:

עין משפט א. או"ח סימן שח סעיף למ

מב. אסור לטלטל בהמה חיה ועוף ^ח, אעפ"כ מותר להפוך הסל לפני

ד. ואפי' בראשי אצבעותיו אסור, בצלים יש להם רק קליפה חיצונה ואין בהם משום מפרק, משא"כ שום שיש לו ב' קליפות וצ"ע. כה"ח אות ס"ו.

ה. כי אז ראוי לאוכלו חי ע"י הדחק.

ו. כ"כ הב"י בשם רש"י.

ז. וכ"כ ביו"ד סי' ס"ז סעיף ב' ובסי' ע"ו סעיף ג' דמותר לאכול בשר חי בהדחה בלא מליחה משום דקיי"ל דם האברים שלא פירש ולא נצרר מותר.

ח. ומשמע מכאן דמותר להדיח בשר בשבת וכ"כ המ"א בסי' שכ"א ס"ק ז'. אבל אסור להדיח בשר שחל להיות יום ג' שלו בשבת כדי שלא יאסר לבישול כיון שאינו רוצה לאוכלו בו ביום הוי תיקון, ואפי' ע"י עכו"ם אסור ויש מתירין ע"י עכו"ם, כה"ח אות ר"א. וי"א דאם צריך ליטול ידיו יערים ויטול ידיו על הבשר שיום ג' שלו בשבת ע"ש, ובמקום הפסד גדול מותר ע"י גוי, עיין שם.

ח. ואפי' לצורך מקומו, דלא התירו לצורך מקומו אלא בכלי. כה"ח אות רל"ג.

ט. ואסור לשלח האם כדי לקיים מצות שילוח הקן בשבת, וכן במקום מצות השבת אבידה אסור לטלטל דבר שאסור לו. ח"ס או"ח סי' פ"ב ובסי' ק'. ועיין בכה"ח אות רל"ד.

ואפי' עופות שבביתו או עומדים לכך להשתעשע בהם אסור לטלטלם.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוררים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

האפרוחים כדי שיעלו וירדו בו **ט** ובעודם עליו אסור לטלטלו **י**.

עין משפט ב. אר"ח סימן שה פעיף מא

מא. מד. האשה מדדה את בנה בר"ה **כ** ובלבד שלא תגרור אותו **ל**, אלא שיהיה מגביה רגלו אחת ומניח השניה על הארץ וישען עליה, עד שיחזור ויניח רגלו השניה, שנמצא לעולם נשען על רגל האחת.

עין משפט ג. אר"ח סימן שה פעיף יט

יב. בהמה שנפלה לאמת המים בשבת אם המים עמוקים ומשום כך אינו יכול לתת לה מזונותיה במקומה מביא כרים וכסתות **מ** ונותן תחתיה משום צער בעלי חיים **נ**, ואפי' שעיי"ז מבטל כלי מהיכנו.

עין משפט ד. חו"מ סימן ערב פעיף ט

ט. היתה הבהמה של ישראל והמשא של הגוי חייב לפרוק ולטעון משום צער ישראל.

ט. דכלי ניטל לצורך דבר שאינו ניטל, לבוש. ולא הוי מבטל כלי מהיכנו כיון שבידו להפריחם וליטול הכלי, תוס' שבת מ"ג ע"א ד"ה עודם עליו.

י. ואם היו עליו בבה"ש אסור לטלטלו כל השבת אפי' שירדו ממנו מיגו דאיתקצאי בבה"ש, ב"י, מ"א ס"ק ס"ו.

כ. דאפי' תגביה אותו פטורה דחי נושא את עצמו, ולפ"ז אם הבן כפות או חולה חייבת, מרמב"ם פ' י"ח הלכה ט"ז, מ"א ס"ק ע'. והנושא מת פטור מצד מלאכה שאינה צריכה לגופה. מ"א שם.

ל. דאז הוי כנושאת אותו, ואפי' בכרמלית אסור, מ"א ס"ק ע"א, כה"ח אות רמ"ח. וְגַם מַה שֶׁאָמְרוּ חֲזו"ל חֵי נוֹשֵׂא אֶת עֲצָמוֹ הֵינּוּ לְפוֹטְרוֹ מִחֲטָאֵת אֲבָל אֲסוּר כָּל זְמַן שִׁיגְרוּר אוֹתוֹ, ב"י. ועיין בכה"ח אות רמ"ט. וְהַמוֹצֵיא תִינוּק וְכִיס תְּלוּיָהּ בְּצוּאָרוֹ חַיִּיב מִשּׁוֹם הַכִּיס שֶׁאֵין הַכִּיס טְפֵלָה אֵלּוּ, אֲבָל בְּגִדוֹל הַכֵּל טְפֵל אֵלּוּ וְעֵינֵי בְּכֵה"ח אוֹת רנ"א.

מ. ואם עלתה טוב אבל אם לאו אסור להעלותה בידים, רמב"ם סוף פ' כ"ה, ט"ז ס"ק י"א. ומ"א ס"ק י"א, אך מותר לומר לעכו"ם להעלותה. ויש מתירין גם להעלותה בידים משום צער בעלי חיים. כה"ח אות ע"ז.

נ. דצער בעלי חיים דאורייתא ודוחה ביטול כלי מהיכנו שהוא איסור דרבנן. והביטול כלי מהיכנו הוא דשמא לא תעלה והוי ביטול כלי מהיכנו, כ"כ הרשב"א, אבל הרמב"ם ס"ל דהביטול אף אם תעלה א"א להשתמש אח"כ בכרים אלו, ועיין בכה"ח אות פ"א.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

אבל בהמת גוי ומשאו אינו חייב ליטפל בה בטעינה אלא משום איבה, ובפריקה חייב ^ו מ"מ משום צער בעלי חיים.

עין משפט ה.ו. אר"ח סימן שח פעיף מ

מ. מד. כל בהמה חיה ועוף מדדין אותם בחצר ^ע שאוחז בצוארן בצדדים ומוליכן אם צריכין הבעלי חיים לכך ^פ, ובלבד שלא יגביהם מעל הארץ דמוקצין הם ואסור לטלטלן, ותרנגולת אין מדדין אותה מפני שמגבהת עצמה מן הארץ ונמצא מטלטלה, אבל דוחים אותה מאחוריה בידים כדי שתכנס ^צ.

עין משפט ז. אר"ח סימן שח פעיף מא

עיין לעיל עין משפט אות ב

עין משפט זז. יו"ד סימן כד פעיף כ

כ. כא. השוחט תרנגול צריך להזהר שידחוק רגלו על רגל התרנגול בקרקע או יגביהנו לעוף מהקרקע ^ק כדי שלא יעקור הסימנים.

ס. מברייטא שם וכך פירש בבאר הגולה דברי השו"ע. ומ"מ בפריקה בבהמת גוי הגם שחייב משום צער בע"ח יכול לקבל שכר. ואם הוא זקן ואינו לפי כבודו אפי' בפריקה פטור אף דצער בע"ח דאורייתא. סמ"ע ס"ק ט"ז.

ע. וי אכל בר"ה אסרו דגזרינן שמא יגביהם ויתחייב, דלגבי בהמה לא אמרינן חי נושא את עצמו, וכ"כ הרמב"ם בפ' י"ח, ומ"א ס"ק ס"ז.

פ. משום צער בעלי חיים, אבל בלי זה אסור. כה"ח אות רמ"ב.

צ. וי משום פסידא וא"כ רק בחצר או בר"ה אבל לא בבית, א"ר אות פ"א.

ק. וע"י דחיקת רגל התרנגול לא יכול להזיז רגלו ולדוחקו בקרקע ולעקור הסימנים, וגם צריך להרחיק עצמו מהכותל שלא יגע הבעל חי עליו. השוחט עוף כבד כגון אווז אין לאחוז אותו רק בצואר או בחרטום וכל גופה תלוי מאחורי ידו לצד הקרקע דהעושה כן תיכף כשמתחיל לשחוט הגררת נקרעת מאליה והוי ליה עיקור גמור והעושה כן עתיד ליתן הדין. כף החיים אות פ"ה.

עין משפט ט.י. או"ח סימן שלב סעיף א

א. אין מיילדין הבהמה בשבת ר.

או"ח סימן תקכג סעיף ג ד

ג. ב. אין מיילדין הבהמה ביו"ט ש, אבל אוהז בולד שלא יפול לארץ ונופח לו בחוטמו ה ונותן לו דד לתוך פיו א.

ה. ג. בהמה טהורה ב שריחקה ולדה, מותר ליתן אגרוף מלח בתוך רחמה כדי שתזכור צער לידה ותרחם על ולדה.

הגה: עיין בסי' רמ"ו סעיף ג' ברמ"א אם אדם מצווה על שביתת בהמתו ביו"ט.

עין משפט ל.מ.נ. או"ח סימן של סעיף א

א. יולדת היא כחולה שיש בה סכנה ומחללין עליה השבת לכל מה שצריכה ג, קוראין למיילדת ממקום למקום ומדליקין לה נר ד אפי'

ר. משנה שבת קכ"ח, וכתב רש"י הטעם שיש בזה טרחא יתירה, ואין בה סכנה, ומשמע שאם יש בזה סכנה מותר, אך למ"ד שסובר שיש בלידה איסור תורה שעוקר דבר מגידולו כמ"ש במשב"ז אות א' א"כ אסור גם ביש סכנה, וע"כ יש להחמיר ואין להתיר כי אם ע"י עכו"ם.

והגם שאין מיילדין הבהמה אבל סועדין אותה שלא יפול הולד לארץ, ונופח לו בחוטמו כ"כ הטור, אבל הב"י תמה עליו דלרש"י ודאי אסור ודעת האחרונים להחמיר, כה"ח אות ב'.

ולייילד אותה ע"י עכו"ם במקום שיש חשש סכנה מותר.

ש. שהוא משיכת הולד מן הרחם, ואסור משום טרחא יתירה. רש"י בשבת קכ"ח ע"ב.

ת. שנחיריו סתומין בריר. רש"י שם.

א. דאין בזה טרחא יתירה.

ב. אכל טמאה אינה מרחקת ואם ריחקה אינה מחזירה אותו יותר, והוי טרחת חנם. גמ' שם בשבת קכ"ח.

ג. משנה בשבת קכ"ח, וע"כ כשתגיע היולדת לחודש התשיעי יזמין כל מה שצריך מע"ש כדי שלא יחללו השבת, ויזהרו שידליקו לה נר כליל שבת שיהיה בו הרבה שמן שיספיק עד אור הבוקר, כה"ח אות א'.

המפלת אחר מ' יום דינה כיולדת לענין חילול שבת ויוה"כ.

ד. ואפי' רק מפני שיהיה לה נחת רוח מזה מדליקין לה. ואפי' סומא דמתיישב לבה בשביל זה כשיודעת שיש נר במקום.

היא סומא.

מ"מ בכל מה שיכולים לשנות משנין^ה כגון אם צריך כלי ממקום אחר
מביאה לה אותו חברתה תלוי בשערה^ו.

ה. משום שכאב היולדת דברים טבעיים הם וע"כ אף למ"ד שלא צריך שינוי בסי' שכ"ח
סעיף י"ב שאני ביולדת.

ו. ואם יש חשש סחיטה של המשקה מוטב שתביא רגיל, ולא תבא לידי סחיטה ובפרט
שאינ לנו ר"ה היום, כה"ח אות י"ב.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com